ശ്രീഗർഗസംഹിതാ

വിശ്വജിത്ഖണ്ഡഃ - ഷഡ്വിംശോऽധ്യായഃ

കിംപുരുഷഖണ്ഡ വിജയമ് -

ശ്രീനാരദ ഉവാവ -
അഥ കാർഷ്ണിം പരാന്ദേശാന്ദിവ്യദ്രുമലതാകുലാൻ ..
സഹസ്രപത്രവദ്ഭിശ്ച സരോഭിഃ ശോഭിതാൻ യയൗ ..1..
അക്ഷൗഹിണീശതയുതഃ പ്രദ്യുമ്നശ്ചണ്ഡവിക്രമഃ ..
യക്ഷൈർദിഷ്ടേന മാർഗേണ ഖണ്ഡം കിംപുരുഷം
യയൗ ..2..
രംഗവല്ലീപുരം യത്ര ഹേമകൂടഗിരേരധഃ ..
തസ്യ കിംപുരുഷാ ഉചുഃ ശംബരാരേശ്ച ശൃണ്വതഃ ..3..
കിംപുരുഷാ ഊചുഃ -
അഹോऽതിധന്യാ മഥുരാപുരീ വരാ
ബഭൂവ യസ്യാം പരമേശ്വരോ ഹരിഃ ..
അഹോऽതിധന്യം സതതം യദോഃ കുലം
ജാതോ ഹി യസ്മിന്നഖിലാംഡപാലകഃ ..4..
ധന്യം ച തച്ഛൂരസുതസ്യ മന്ദിരം
ഗോലോകനാഥേന മനോഹരം കൃതമ് ..
ധന്യം പരം മാഥുരമംഡലം സുരൈഃ
സുദുർലഭം യത്ര ചചാര മാധവഃ ..5..
മഹാവനം ധന്യതമം മനോഹരം

പിതുർഗൃഹാദ്യത്ര ഗതോ ഹരിഃ ശിശുഃ ..
ചചാര കൃഷ്ണഃ ശിശുനാ ബലേന ഹി
യശോദയാ ദുഗ്ധമുഖഃ സുലാലിതഃ ..6..
വൃംദാവനം പുണ്യതമം പരാത്പര-
ശ്രീകൃഷ്ണപാദാംബുജരേണുരാജിതമ് ..
ഗാഃ പാലയൻ യത്ര ചചാര ബലോ
ഗോപാലബാലൈഃ സബലഃ സ്വയം ഹരിഃ ..7..
യോ ദാനലീലാം കില മാനലീലാം
ശ്രീരാസലീലാം വ്രജസുന്ദരീഭിഃ ..
വൃന്ദാവനേ യത്ര ചചാര കൃഷ്ണോ
യസ്യാപി ഗായന്തി യശസ്ത്രിലോകാഃ ..8..
അഹോഽതിധന്യാ വൃഷഭാനുനംദിനീ
ലീലാവതീ സാ നിജലോകശാലിനീ ..
ചചാര കൃഷ്ണേന കലിന്ദനന്ദിനീ-
തടേ മിലിന്ദധ്വനിസംകുലേ വനേ ..9..
അഹോഽതിധന്യാഽസ്തി കലിന്ദനംദിനീ
ശ്രീകൃഷ്ണവാമാംസസമുദ്ഭവാ യാ ..
തടേ മിലിന്ദധ്വനിസംകുലേ വടേ
തത്സ്പർശനാദ്യാതി നരഃ കൃതാർഥതാമ് ..10..
സമുദ്ഭവോ യോ ഹരിവക്ഷസോ ഗിരി-
ര്ഗോവർദ്ധനോ നാമ ഗിരീംദ്രരാജരാട് ..
വിരാജതേ സ വ്രജമംഡലേ പരോ
യദ്ദർശനാജ്ജന്മ പുനർന വിദ്യതേ ..11..
അഹോഽതിധന്യാ യദുമണ്ഡലീഭി-
ര്വിരാജതേ ഭൂമിതലേ മനോഹരാ ..
വൈകുണ്ഠലീലാധികൃതാ കുശസ്ഥലീ
യഥാ തഡിദ്ഭിർജലദാവലിർദിവി ..12..
യത്രൈവ സാക്ഷാത്പുരുഷഃ പരേശ്വരോ
ധൃത്വാ ചതുർവ്യൂഹമലം വിരാജതേ ..

യസ്തൂഗ്രസേനായ ദദൗ നൃപേശതാം
കൃഷ്ണായ തസ്മൈ ഹരയേ നമോ നമഃ ..13..
പ്രണോദിതസ്തേന നൃപേണ ധീമതാ
ജഗദ്വിജേതും മകരധ്വജോ മഹാൻ ..
കൃത്വാഥ തദ്ദർശനമദ്യ ദുർലഭം
വയം കൃതാർഥാ ഹി ഭവേമ സർവതഃ ..14..
ശ്രീനാരദ ഉവാച -
ഇത്ഥം ഹരിർനൃപയശോ വിശദൈശ്ചരിത്രൈ-
രുദ്യത്ത്രിലോകമലം വിശദീചകാര ..
പൂർണേംദുരശ്മിമിലിതൈസ്തരലൈഃ സ്ഫുരദ്ഭിഃ
പ്രോദ്യദ്ഭിരുദ്ഗജ ഇവാമലസിംധുദുഗ്ധമ് ..15..
ഇത്ഥം യശഃ സ്വമമലം നൃപ ശംബരാരിഃ
ശ്രുത്വാതിഹർഷിതതനുഃ പ്രദദൗ ധനാനി ..
കേയുരഹാരനവരത്നമനോഹരാണി
തേഭ്യഃ കിരീടമണികുണ്ഡലകംകണാനി ..16..
രങ്ഗവല്ലീപുരാധീശഃ സുബാഹുശ്ചന്ദ്രവംശജഃ ..
നത്വാ ബലിം ദദൗ സോഽപി പ്രദ്യുമ്നായ മഹാത്മനേ
..17..
തസ്മൈ പ്രസന്നോ ഭഗവാൻ പ്രദ്യുമ്നോ മീനകേതനഃ
..
ദത്വാ ചൂഡാമണിം ദിവ്യം പപ്രച്ഛേദം മഹാമനാഃ ..18..
ശ്രീപ്രദ്യുമ്ന ഉവാച -
രങ്ഗവല്ലീപുരസ്യാപി നാമ കേന പ്രകാശിതമ് ..
ഏതദ്ബ്രൂഹി സുബാഹോ മേ ശ്രുതം പൂർവം ത്വയാ
കില ..19..
സുബാഹുരുവാച -
ദേവാസുരൈഃ പുരാ രാജന്മഥിതഃ ക്ഷീരസാഗരഃ ..
വിനിർഗതാനി മഥനാദ്രത്നാനി ച ചതുർദശ ..20..
നിഃസൃതം കലശം തസ്മാത്സുധാപൂർണം മനോഹരമ് ..

തം ദദർശ ഹരിഃ സാക്ഷാന്നേത്രാഭ്യാം പുഷ്കരേക്ഷണഃ
..21..
തന്നേത്രഹർഷബിന്ദുശ്ച കലശേ നിപപാത ഹ ..
തസ്മാദ്വൃക്ഷഃ സമുദ്ഭുതസ്തുലസീതി പ്രകഥ്യതേ ..22..
രങ്ഗവല്ലീതി തന്നാമ ചകാര മധുസൂദനഃ ..
അത്ര കിംപുരുഷേ ഖംഡേ ഹേമകൂടഗിരേരധഃ ..23..
തസ്യാശ്ച രങ്ഗവല്യാഃ കൗ സ്ഥാപനാം സ ചകാര ഹ ..
രങ്ഗവല്ലീമഹാവൃക്ഷഃ സദാത്രൈവ വിരാജതേ ..24..
തന്നാമ്നാ പ്രസിദ്ധമഭൂദ്രംഗവല്ലീപുരം ത്വിദമ് ..
അത്ര നിത്യം ഹി ഹനുമാനാർഷ്ടിഷേണേന രാഗിണാ
..25..
ദർശനാർഥം സമായാതി മഹാത്മാ രാമപൂജകഃ ..
ശ്രീനാരദ ഉവാച -
ഇതി ശ്രുത്വാ ശമ്ബരാരീ രങ്ഗവല്ലീം മനോഹരമ് ..26..
ദൃഷ്ട്വാ പ്രദക്ഷിണീകൃത്യ ദേശാനന്യാഞ്ജഗാമ ഹ ..
ഹേമകൂടതടീഭൂതം വനം പ്രാപ്തം ഭയങ്കരമ് ..27..
ഝില്ലീഝംകാരസംയുക്തം സിംഹചിത്രകനാദിതമ് ..
വന്യൈഃ കരീംദ്രൈഃ സംയുക്തം
ശിവോലൂകരുതാവൃതമ് ..28..
കീചകാശ്വത്ഥമന്ദാര-വടഭൂർജസമാകുലമ് ..
കൃഷ്ണാഹരീതകീവല്ലീ-ബദരൈഃ സഘനം വനമ് ..29..
തസ്മാദ്വിനിർഗതഃ സർപോ ദശയോജനലംബിതഃ ..
അഗ്രസദ്ഗജവൃംദാനി ഫൂത്കാരം കാരയന്മുഹുഃ ..30..
ഹാഹാകാരേ തദാ ജാതേ സേനായാം മൈഥിലേശ്വര ..
പ്രചംഡഗരലൈർവാതൈർഭസ്മീഭൂതേ ദിശാംതരേ
..31..
ഭാനുഃ സുഭാനുഃ സ്വർഭാനുഃ പ്രഭാനുർഭാനുമാംസ്തഥാ ..
ചംദ്രഭാനുർബൃഹദ്ഭാനുരതിഭാനുസ്തഥാഽഷ്ടമഃ ..32..
ശ്രീഭാനുഃ പ്രതിഭാനുശ്ച സത്യഭാമാത്മജാ ദശ ..

ഏതേ ജഘ്നുഃ ശരൈസ്തീക്ഷ്ണൈഃ സർപം രൗദ്രം
മദോത്കടമ് ..33..
ബാണൈഃ സംഭിന്നസർവാംഗഃ പതിതോ ധരണീതലേ ..
സർപരൂപം വിഹായാശു ഗംധർവോऽഭൂത്സ്ഫുരദ്ദ്യുതി
..34..
നത്വാ ശ്രീകൃഷ്ണപുത്രാംസ്താൻ ദ്യോതയൻ മംഡലം
ദിശാമ് ..
പുഷ്പൈർവർഷത്സു ദേവേഷു വിമാനേന ദിവം യയൗ
..35..
ബഹുലാശ്വ ഉവാച -
ഗംധർവോऽയം തു കഃ പൂർവം കേന പാപേന
സർപതാമ് ..
പ്രാപ്തഃ കഥം വദ മുനേ ത്വം പരാവരവിത്തമഃ ..36..
ശ്രീനാരദ ഉവാച -
ആർഷ്ടിഷേണസ്യ യോ ഭ്രാതാ സുമതിർനാമ സുന്ദരഃ
..
രാമായണം ഹനുമതാ പഠിതും സ സമാഗതഃ ..37..
ഹേമകൂടേ ഹനുമതഃ കുർവതോ രാമസേവനമ് ..
പ്രാതഃകാലാത്സമാരഭ്യ ഘടികാശ്ച ചതുർദശ ..38..
സലക്ഷ്മണം രാമചംദ്രം ധ്യായതോ ജാനകീപതിമ് ..
ഫൂത്കാരൈഃ സർപവത്തസ്യ ധ്യാനഭംഗം ചകാര ഹ
..39..
തദാ ക്രുദ്ധോ മഹാവീരോ ഹനുമാൻ വാനരേശ്വരഃ ..
ശാപം ദദൗ സുമതയേ ത്വം സർപോ ഭവ ദുർമതേ .. 40..
തദൈവ തസ്യ ചരണൗ നത്വാ പ്രാഹ കൃതാംജലിഃ ..
ഹേ ദേവ പാഹി പാഹീതി ദീനം മാം ശരണം ഗതമ് ..41..
അഥ പ്രസന്നോ ഭഗവാൻസുമതിം പ്രാഹ ധർമവിത് ..
ദ്വാപാരാംതേ
ശരൈസ്തീക്ഷ്ണൈർഹരിപുത്രധനുശ്ച്യുതൈഃ ..

ഭിന്നദേഹഃ സ്വാം പ്രകൃതിം യാസ്യസി ത്വം ന സംശയഃ
..42..
ഗംധർവഃ സുമതിർനാമ വിമുക്തോऽഭൂദ്വിദേഹരാട് ..
സതാം ശാപോऽപി വരവദ്വരോ മോക്ഷാർഥദഃ കിമു
..43..
അഥ
കാർഷ്ണിർമഹാബാഹുശ്ചൈത്രദേശാന്മനോഹരാൻ
..
വസന്തമാധവീവൃംദൈഃ ശോഭിതാൻസ ജഗാമ ഹ ..44..
സഹസ്രദലപദ്മാനാം ഷട്പദധ്വനിശാലിനാമ് ..
പതന്തി രേണവോ യത്ര സരഃസ്വാബീരചൂർണവത് ..45..
ഏലാലവംഗലതികാ ക്ഷുണ്ണാഃ സൈന്യാങ്ഘ്രിഭിഃ പഥി
..
തേന ഭൃങ്ഗാവലീ രേജേ കരികർണപ്രതാഡിതാ ..46..
യത്ര വൈ പുരുഷാ രാജന്നാഗായുതസമാ ബലേ ..
വലീപലിതദൗർഗംധ്യസ്വേദക്ലമവിവർജിതാഃ ..47..
ത്രേതായുഗസമാഃ കാലോ വർതതേ യത്ര നിത്യശഃ ..
ആയുശ്ചായുതവർഷാണാം ദിവ്യൗഷധിനദീഗുണൈഃ
..48..
പീയൂഷതുല്യം തോയം ച ഹേമഭൂമിർവിരാജതേ ..
മുക്താവിദ്രുമവൈഡൂര്യ-രത്നോത്പത്തിശ്ച യത്ര വൈ
..49..
സുംദര്യഃ പ്രമദാ രാമാ നിത്യയൗവനഭൂഷിതാഃ ..
സ്ഫുരംത്യുപവനേഷ്വാരാത്സൗദാമിന്യോ ഘനേഷ്വിവ
..50..
യത്ര വൈ നഗരീ രമ്യാ വസംതതിലകാ ശുഭാ ..
ശൃങ്ഗാരതിലകോ നാമ രാജാ യത്ര മഹാബലഃ ..51..
ജൈത്രാൻ വീരാൻ സമാഹൂയ ഗജമാരുഹ്യ ദംശിതഃ ..
യോദ്ധും വിനിര്യയൗ യശ്ച പ്രദ്യുമ്നസ്യാപി സംമുഖേ

..52..
സാംബഃ സുമിത്രഃ പുരുജിച്ഛ്രുതജിച്ച സഹസ്രജിത് ..
വിജയശ്ചിത്രകേതുശ്ച വസുമാന്ദ്രവിഡഃ ക്രതുഃ ..53..
ജാംബവത്യാഃ സുതാ ഹ്യേതേ ചക്രുർനാരാചദുർദിനമ് ..
പലായിതേഷു ചൈതേഷു ബാണൈർഭിന്നേഷു മൈഥില ..54..
ബാണാംധകാരേ സംജാതേ മഹാൻകോലാഹലോ ഹ്യഭൂത് ..
തദാ ശൃങ്ഗാരതിലകോ ഗജാരൂഢോ മഹാബലഃ ..55..
ത്രിശൂലേന തദ സാമ്ബം ഹൃദി വിവ്യാധ രോഷതഃ .
അന്യാൻസംപാതയാമാസ ശരൈഃ കോദംഡനിർഗതൈഃ ..56..
ഏകാകീ വിചരൻ യുദ്ധേ വനേ വൈശ്വാനരോ യഥാ ..
തദാ ഗദഃ സമാഗത്യ തദ്ഗജം സുമദോത്കടമ് ..57..
ശുംഡാദംഡേ സംഗൃഹീത്വാ പാതയാമാസ ഭൂതലേ ..
ദൂരേ പ്രപതിതഃ ശീഘ്രം ശൃങ്ഗാരതിലകോ നൃപഃ ..58..
സദ്യോ ഭയാതുരോ ഭൂത്വാ യുദ്ധേ ബദ്ധാംജലിഃ സ്വതഃ ..
തുരംഗാണാമർബുദം ച രഥാനാം ലക്ഷമേവ ച ..59..
ഗജാനാമയുതം രാജാ പ്രദ്യുമ്നായ ബലിം ദദൗ ..
ഇത്ഥം കിംപുരുഷം ഖംഡം ജിത്വാ കാർഷ്ണിർമഹാബലഃ ..60..
നിഷാദദർശിതൈർമാർഗൈർഹരിവർഷം തതോ യയൗ ..61..

ഇതി ശ്രീഗർഗസംഹിതായാം ശ്രീവിശ്വജിത്ഖണ്ഡേ ശ്രീനാരദബഹുലാശ്വസംവാദേ കിംപുരുഷഖണ്ഡവിജയോ നാമ ഷഢ്വിംശോഽധ്യായഃ ..26..

GO TOP